

ЗАКЉУЧАК
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ
ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА
ЗАЈЕЧАРА ЗА 2018. ГОДИНУ

Усваја се Локални акциони план запошљавања Града Зајечара за 2018. годину, који је разматрао Савет за запошљавање града Зајечара и дао позитивно мишљење.

Град је обезбедио средства за у буџету Града Зајечара за 2018. годину, за реализацију Акционог плана из става 1. овог Закључка, а сходно издвојеним средствима конкурисаће за средства из буџета Републике Србије.

О б р а з л о ж е њ е

Савет за запошљавање Града Зајечара, разматрао је Локални акциони план запошљавања Града Зајечара за 2018. годину, сходно члану 3. Одлуке о оснивању Савета за запошљавање града Зајечара („Сл. лист Града Зајечара“, бр. 42/13) и дао позитивно мишљење за усвојење истог.

Усвајање Акционог плана запошљавања града Зајечара за 2018. годину, представља неопходан услов за подношење захтева за учешће у финансирању Програма или Мера активне политике запошљавања у 2018. години.

Град Зајечар обезбедио је средства за реализацију Акционог плана из става 1. овог Закључка у буџету града Зајечара за 2018. годину, а сходно издвојеним средствима, одобриће се средства из буџета Републике Србије.

С обзиром да је уз наведени захтев за учешће у финансирању, који је поднео Град Зајечар, потребно је доставити одлуку надлежног органа о усвајању Акционог плана запошљавања града Зајечара за 2018. годину, Градско веће града Зајечара, донело је Закључак као у диспозитиву.

Закључак и Локални акциони план запошљавања града Зајечара за 2018. годину као саставни део Закључка објавити у „Службеном листу града Зајечара“.

САВЕТ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЗАЈЕЧАРУ ЗА 2018. ГОДИНУ

УВОД

Национална Стратегија Запошљавања коју је Влада Републике Србије донела за период од 2011-2020 године као једну од мера предвиђа подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалних и локалних политика запошљавања. Према наведеном Стратегији неопходно је да у наредном периоду, поред изградње и унапређења инфраструктуре, креирати мере и подстицаје за спречавање демографског пражњења појединих територија у Републици Србији.

Подстицање равномерног регионалног и привредног развоја вршиће се тако што ће се обезбеђивати већа финансијска средства за субвенције за отварање нових радних места у мање развијеним и девастираним подручјима у Републици Србији, кредитирањем привредних субјеката и то дугорочним и краткорочним кредитима и издавањем гаранција, као и обезбеђивањем финансијске подршке инвеститорима доделом бесповратних средстава по новоотвореном радном месту.

Према Уредби о утврђивању јединствене листе развијености јединица локалне самоуправе за 2014. годину, регион јужне и источне Србије спада у групу недовољно развијених региона у којима је вредност бруто домаће производње испод вредности републичког просека.

Национална Стратегија запошљавања предвиђа и већу укљученост и одговорност локалних самоуправа које поред имплементације националне Стратегије имају задатак да креирају локалне политике запошљавања које ће уважавати све карактеристике и специфичности локалног окружења.

Акциони план запошљавања града Зајечара утврђује приоритете и мере за унапређење запошљавања и представља основу за смањење незапослености на територији Града.

Доношење акционог плана садржано је у одредби члана 41. став 1 Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености којим је утврђено да надлежни органи локалне самоуправе могу усвојити локални акциони план запошљавања а по прибављеном мишљењу локалног савета за запошљавање.

Акциони план садржи елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

1. Макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
2. Стање и токове на тржишту рада за наредну годину детаљно и оквирно за 3 године;
3. Циљеве и приоритете политике запошљавања;
4. Програме и мере са одговорностима за њихово спровођење;
5. Финансијски оквир и изворе финансирања;
6. Носиоце послова реализације акционог плана;
7. Категорије теже запошљивих лица која имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања;
8. Успешност реализације програма;
9. Друге елементе;

1. НАЧИН ДОНОШЕЊА И УЧЕСНИЦИ У ИЗРАДИ

Локални акциони план запошљавања града Зајечара израђује Канцеларија за ЛЕР уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање, филијала Зајечар, усваја га Градско веће града Зајечара.

Град Зајечар – Лична карта

Територија града Зајечара спада међу највеће у Србији и простире се на 1.069 км². На саставу Црног и Белог Тимока. Представља географски, административни, привредни, политички и културни центар Зајечарског управног округа.

Површина (у км²)	1069	(2012)
Број насеља	42	(2012)
Становништво – процена средином године	58856	(2012)
Густина насељености (број становника по км²)	55	(2012)
Стопа живорођених	7	(2012)
Стопа умрлих	18	(2012)
Стопа природног прираштаја	-11	(2012)
Очекивано трајање живота при живорођењу (просек година)	74	(2012)
Просечна старост (у годинама)	46	(2012)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	186	(2012)
Просечан број чланова домаћинства	2.83	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо)	57457	(2014)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама)	57303	(2014)

Извори: РЗС — Попис становништва, Витална статистика, Територијални регистар и Републички геодетски завод

Површина територије града Зајечара је 1069 км², на својој територији има 42 насељена места и према проценама РЗС 2012. године је на територији Града живело 58856 становника. Стопа природног прираштаја је -11, просечна старост 46 година а пројектовани број становника за 2014. годину је нешто више од 57000 становника.

Према подацима Агенције за привредне регистре од 30.11.2016. године на територији града Зајечара послује 1527 активних привредних субјеката од тога је 1122 предузетничких радњи и 392 привредних друштава.

Укупни број незапослених лица, према евиденцији Националне службе за запошљавање - филијала Зајечар, стање на крају месеца децембра 2017. године, износи 6.453.

1. Структура становништва

Према подацима Републичког завода за статистику (Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године) на територији града Зајечара живи 59.461 становника, од којих у самом граду 38.165 (64,18%), а у селима 21.296 (35,8%). Градско становништво чини 19.655 (51.5%) жена и 18.510 (48,5%) мушкараца, док је у селима настањено 10.774 (50.58%) жена и 10.522 (49.42%) мушкараца. Срби чине 87,94% становништва, Власи 4,80%, Роми 1,27% и остали око 5,99%.*Извор - РЗС)

Број становника (Попис становништва, домаћинства и станова 2011. године)	59.461
Стопа раста бр. становника	-9,8
Просечна старост становништва (изнад просека Србије који је 42,2 године)	45,62
Удео мушкараца у укупном броју становника	48,82
Удео жена у укупном броју становника	51,17
Етничка структура	Срби (87,94 %) Власи (4,80 %) Роми (1,27%) Остали (5,99%)
Број насеља	42
Градско становништво	64,18
Број домаћинства	21.031
Просечан број чланова домаћинства	2,83

* Извор: , РЗС

Према подацима Републичког завода за статистику процена из 2017. године је 55.987 становника, што указује на смањен број становништва у односу на 2011.год.

1.1 Старосна структура становништва

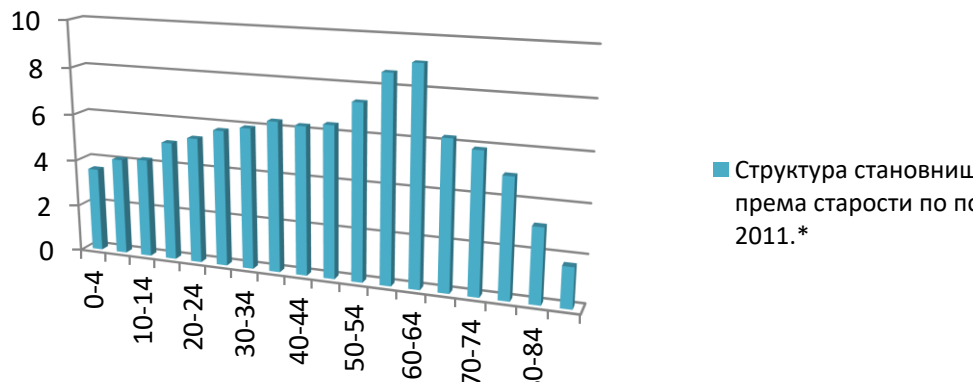
84 Табела 1. Структура становништва према старости и полу по попису 2011.*

		Град Зајечар	Удео у укупном броју становника у граду Зајечару (%)
Укупно становништво	укупно	59461	100
	мушко	29032	48.52
	женско	30429	51.17
0-4	укупно	2132	3.58
	жушко	1136	1.91
	женско	996	1.67
5-9	Укупно	2446	4.11
	Мушко	1267	2.13
	Женско	1179	1.98
10-14	Укупно	2500	4.20
	Мушко	1308	2.19
	женско	1192	2.00
15-19	Укупно	2998	5.04
	Мушко	1542	2.59
	женско	1456	2.44
20-24	Укупно	3174	5.33
	Мушко	1629	2.73
	Женско	1545	2.59
25-29	Укупно	3429	5.76
	Мушко	1835	3.08
	Женско	1594	2.68
30-34	Укупно	3545	5.96
	Мушко	1881	3.16
	Женско	1664	2.79
35-39	Укупно	3769	6.33
	Мушко	1925	3.23
	Женско	1844	3.10
40-44	Укупно	3712	6.24

	Мушко	1860	3.12
	Женско	1852	3.11
	Укупно	3796	6.38
45-49	Мушко	1912	3.21
	женско	1884	3.16
	Укупно	4386	7.37
50-54	Мушко	2166	3.64
	Женско	2220	3.73
	Укупно	5124	8.61
55-59	Мушко	2448	4.11
	женско	2676	4.50
	Укупно	5383	9.05
60-64	Мушко	2554	4.29
	Женско	2829	3.75
	Укупно	3717	6.25
65-69	Мушко	1707	2.87
	Женско	2010	3.38
	Укупно	3506	5.89
70-74	Мушко	1544	2.59
	женско	1962	3.29
	Укупно	2968	4.99
75-79	Мушко	1239	2.08
	Женско	1729	2.90
	Укупно	1865	3.13
80-84	Мушко	729	1.22
	Женско	1136	1.91
	Укупно	1011	1.70
85 и више	Мушко	350	0.58
	женско	661	1.11
	Укупно		

*Општине и региони у републици Србији, 2017, РЗС.

Структура становништва према старости по попису 2011.*

Табела 2. Структура становништва по основним контингентима, 2006, 2013, 2016

	Општина, 2006 ¹		Град Зајечар, 2013		Град Зајечар, 2016	
	Број становника	Удео у укупном становништву(%)	Број становника	Удео у укупном становништву(%)	Број становника	Удео у укупном становништву(%)
Предшколски узраст 0-6	2853	4,5	3023	5,20	2914	5,20
Школски узраст 7-14	4325	6,8	3899	6,70	3751	6,70
Радни контингент 15-64	42020	66,2	37875	65,10	35354	63,15
Становништво од 65 ² година и више	14200	22,3	*	*	*	*
Пунолетни 18 и више	52730	83,1	49593	85,24	47868	85,50
Фертилни 15-49	28529	44,9	11459	19,69	10855	19,39
Укупно	63398	100	58183**	100	55987**	100

*У статистичком годишњаку „Општине и региони у Републици Србији“ не постоји податак о броју становника преко 65 година старости

** Статистички годишњак РСЗ за 2017 годину, податак из 2016.

Табела 3. Старосни индикатори становништва по попису 2011.

	Град Зајечар	Зајечарска област	Србија
Просечна старост (године)	46,33*	47,25*	42,88*
Очекивано трајање живота – мушкарци (године)	72,43	72,22	73,01
Очекивано трајање живота – жене (године)	77,38	77,81	77,98
Индекс старења	204,8*	223,2*	139,5*

Индекс старења – представља однос старог (60 и више година) према младом (0-19) становништву *Општине и региони у републици Србији, 2017. године – Основни контингенти и индикатори становништва 2016.године.

1.2 Етничка структура становништва

По националној структури становништва град Зајечар је вишенационална заједница. Најбројнији су Срби, а поред њих ту живе Власи, Роми, Румуни, Бугари, Македонци, Црногорци, Југословени, Албанци

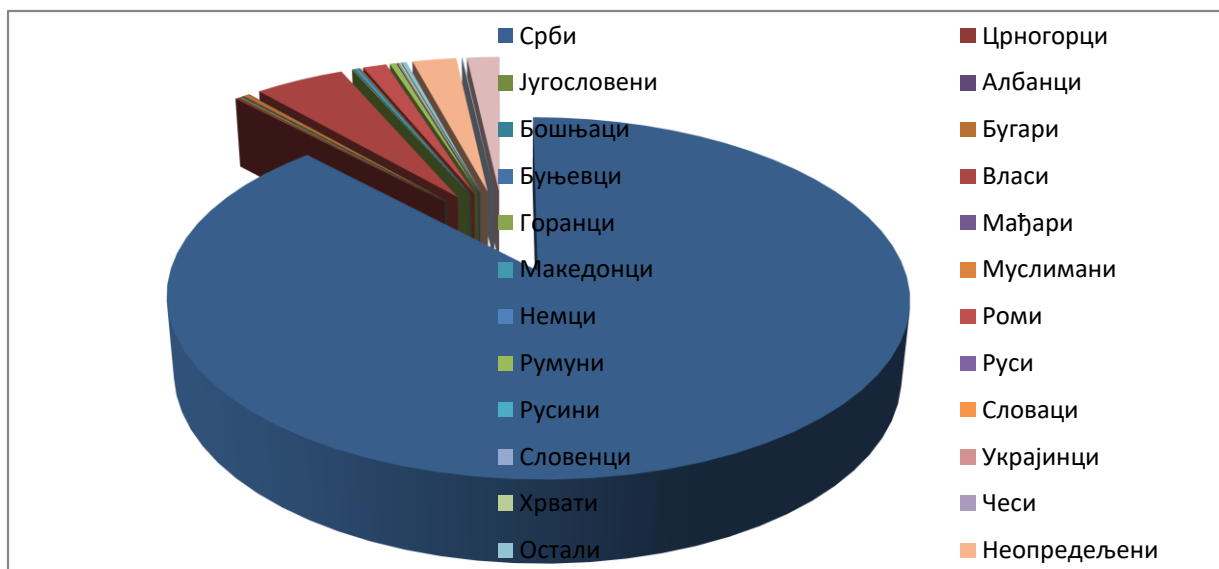
Табела 4. Структура становништва према етничкој и националној припадности, по попису 2011*.

	Град Зајечар		Зајечарска област	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	52292	87,94	105231	87,72
Црногорци	98	0,16	140	0,12
Југословени	89	0,15	127	0,11
Албанци	40	0,07	76	0,06
Бошњаци	4	0,01	12	0,01
Бугари	181	0,30	223	0,19
Буњевци	/	/	/	/
Власи	2856	4,80	6254	10,52
Горанци	28	0,05	36	0,03
Мађари	11	0,02	43	0,03
Македонци	148	0,25	234	0,19
Муслимани	28	0,05	59	0,05
Немци	6	0,01	12	0,01
Роми	753	1,27	2042	1,70
Румуни	204	0,34	307	0,26
Руси	7	0,01	19	0,02
Русини	/	/	/	/
Словаци	5	0,01	10	0,01
Словенци	23	0,04	38	0,03
Украјинци	2	0,00	9	0,01
Хрвати	71	0,12	119	0,10
Чеси	/	/	/	/
Остали	150	0,25	240	0,20
Неопредељени	1400	2,35	3052	2,54
Регионална припадност	29	0,05	45	0,03
Непознато	1033	1,74	1637	1,36
Укупно	59461	100	119967	100

*Општине и региони у републици Србији, РСЗ

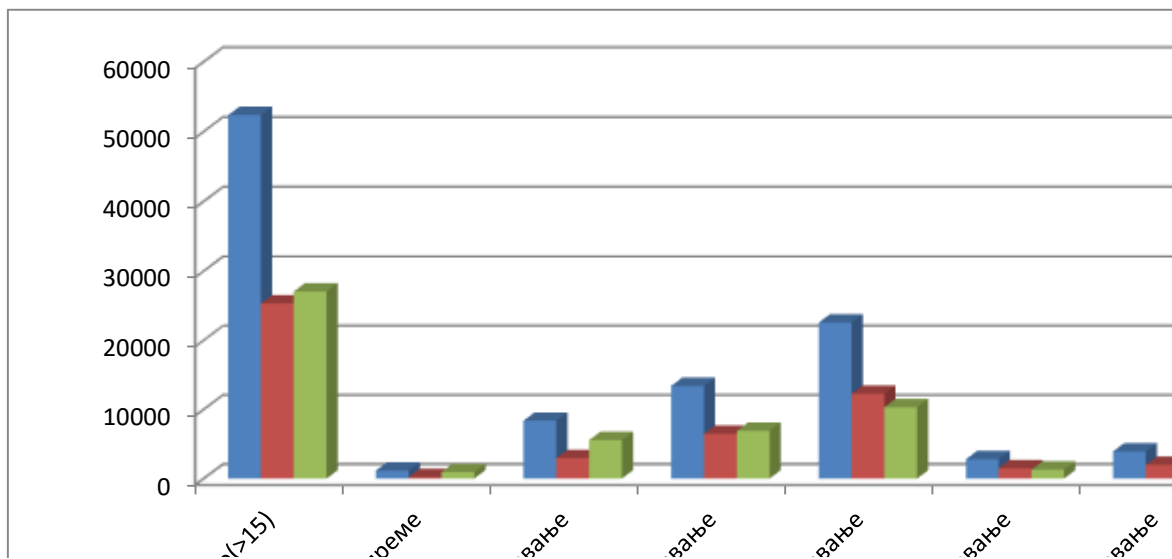
Структура становништва према етничкој и националној припадности, по попису 2011.

1.3 Образовна структура становништва

Табела 5: Структура становништва старог 15 и више година према школској спреми и полу, по попису 2011. године

	Град Зајечар (број)			Град Зајечар (%)			Србија (%)		
	укупно	мушкарци	жене	укупно	мушкарци	жене	укупно	мушкарци	жене
Укупно становништво (>15)	52383	25321	27062	100	100	100	100	100	100
Без школске спреме	1170	238	932	2,23	0,94	3,44	2,68	1,03	4,21
Непотпуно образовање	8365	2975	5570	15,97	11,75	20,58	10,99	8,12	13,68
Основно образовање	13396	6490	6906	25,57	25,63	25,52	20,76	19,97	21,49
Средње образовање	22579	12261	10318	43,10	48,42	38,13	48,93	54,29	43,94
Више образовање	2801	1492	1309	5,35	5,89	4,84	5,65	5,83	5,49
Високо образовање	3935	1978	1957	7,51	7,81	7,23	10,58	10,39	10,77
Непознато	137	67	70	0,26	0,26	0,26	0,40	0,38	0,41

Према броју образовних институција град Зајечар представља центар Тимочког региона. Капацитети образовних институција по подацима за школску 2017/2018. године су:

- 19 предшколских установа са 950 ученика
- 11 основних школа (и 23 истурена одењеља) са 4.029 ученика
- 4 средње школе са 2.299 ученика
- 1 факултет са 1.300 студента

Извор: Републички завод за статистику

1.4 Образовни профили

Економско-трговинска школа има шест образовних профила четвртог степена:

- правни техничар
- пословни администратор
- финансијски администратор
- угоститељски техничар

три образовна профила трећег степена:

- кувар
- конобар
- трговац

и ванредне образовне профиле:

- Преквалификација:
  - трговац
  - конобар
  - кувар
  - економски техничар
- Доквалификација:
  - правни техничар
  - трговински техничар
- Специјално образовање:
  - конобар специјалиста
  - кувар специјалиста
  - пословни секретар
  - судско административни извршитељ

Техничка школа има шест образовних профила четвртог степена:

- електротехничар рачунара
- техничар друмског саобраћаја
- техничар мехатронике
- електротехничар за електронику на возилима
- електротехничар информационих технологија
- машински техничар за компјутерско конструисање

и образовни профил трећег степена:

- возач моторних возила

Медицинска школа има осам образовних профила четвртог степена:

- медицинска сестра - техничар
- фармацеутски техничар
- физиотерапеутски техничар
- медицинска сестра - васпитач
- стоматолошка сестра - техничар
- гинеколошко-акушерска сестра
- педијатријска сестра - техничар
- санитарно-еколошки техничар.

Гимназија има два образовна профила четвртог степена:

- природно-математички смер
- друштвено-језички смер.

Факултет за менаџмент

- Основне струковне студије менаџмента и бизниса
- Основне академске студије менаџмента и бизниса
- Основне академске студије економије
- Мастер академске студије економије
- Докторске студије економије и менаџмента природних ресурса
- Правни факултет
- Курсеви стручног оспособљавања у сарадњи са Народним универзитетом Ниш (међународно признати сертификати)

2. Стање и токови на тржишту рада

2.1 Запосленост

Са евиденције незапослених лица филијала које припадају територији Јужне и Источне Србије, у периоду од 01.01.2017. – 31.12.2017.године регистровано је 64.862 случаја запошљавања, што је приближно исто у односу на исти период претходне године када је забележено 64.874 случајева запошљавања. Од тога 47,3% жена; учешће младих до 30 је 36,5%, а старијих од 50 година је 16,8%; учешће лица без квалификација или нискоквалификованих износи 18,1%, лица са средњом стручном спремом је 61,7%, док са вишим и високим образовањем 20,1%; учешће дугорочно незапослених лица је 42,8%.

Према подацима Републичког завода за статистику из године у годину број запослених на територији Зајечара се смањује, с тим да је 2013. године дошло до пораста као и у првом кварталу 2015.године, док у 2016.години долази до смањења броја запослених.

Табела 6: Број запослених код предузетника и осталим правним лицима

Година	2012	2013	2014	2015	2016
Укупан број запослених* лица	12.065	14.662	11.047**	*12718	*11455
Правна лица*	8.712	11.759	8.346**	*9829	*9391
Предузетници*	3.353	2.903	2.701**	*2067	*2064

* Извор: Републички завод за статистику

** Подаци РСЗО 2017 (закључно са 31.12.2016.)

У 2014. години поново долази до смањења броја запослених у односу на 2013. годину за 3615 лица. Код предузетника је дошло до смањења за 202 лица а код правних лица за 3413. Лица

Према подацима Републичког завода за статистику у 2015 години долази до повећања укупног броја запослених лица у односу на 2014. годину за 1671 лице.

У 2016. години поново долази до смањења броја запослених у односу на 2015. годину за 1263 лица. Код предузетника је дошло до смањења за 3 лица а код правних лица за 438 лица.

Табела 7. Запослени по секторима делатности, 2016.*

		Зајечарска област	Бољевац	Зајечар	Књажевац	Сокобања
Запослени у предузећима, установама, задругама и организацијама	Укупно	22063	1756	11455	5898	2954
	Свега	17520	1398	9391	4675	2056
	Пољопривреда, шумарство, рибарство и водопривреда	519	112	176	190	41
	Рударство	1339	271	510	0	557
	Прерађивачка индустрија	4745	383	1872	2283	206
	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	267	20	188	44	16
	Снабдевање водом и управљање отпадним водама	524	23	248	154	99
	Грађевинарство	647	29	433	120	64
	Трговина на велико и мало, поправка моторних возила	3463	236	2054	756	417
	Саобраћај и складиштење	1027	64	647	180	137
	Услуге смештаја и исхране	906	36	374	277	219
	Информисање и комуникација	241	21	146	53	21
	Финансијске делатности и делатности осигурања	315	20	224	48	23
	Пословање некретнинама	26	0	16	3	7
	Стручне иновационе и техничке делатности	625	25	348	177	75

Административне и помоћне услужне делатности	317	37	182	60	38
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1850	145	1181	341	183
Образовање	1952	182	1072	459	240
Здравствена и социјална заштита	2561	115	1323	574	547
Уметност, забава и рекреација	342	8	235	85	14
Остале услужне делатности	396	26	225	95	49
Приватни предузетници и запослени код њих	4543	358	2064	1223	898

*Извор: Републички завод за статистику, 2016

2.2 Незапосленост

На евиденцији филијала које припадају територији Јужне и Источне Србије (стање на дан 31.12.2017.године) регистровано је 164.706 незапослених лица, што представља смањење за 8,9% у односу на исти месец претходне године када је забележено 180.858 незапослених лица. Од тога 49,6% жена; учешће младих до 30 је 23,2%, а старијих од 50 година је 30,7%; учешће лица без квалификација или нискоквалификованих износи 34,3%, лица са средњом стручном спремом је 53,2%, док са вишим и високим образовањем 12,6%, а учешће дугорочно незапослених лица је 68,2%.

Укупни број незапослених лица, према евиденцији Националне службе за запошљавање - филијала Зајечар, стање на крају месеца децембар 2017. године, износи 6.453, од чега је 3.404 жена.

Укупно радно активно становништво (од 15-64 године за 2012 годину – статистички годишњак „Општине и региони у Републици Србији 2013“) износи 38.727 од којих се број запослених према подацима завода за статистику смањује из године у годину.

Табела 8: Старосна структура незапослених лица

Старосна група	Децембар 2013	Децембар 2014	Новембар 2015	Новембар 2016	Децембар 2017
15-19	198	177	169	121	139
20-24	747	654	611	569	492
25-29	927	888	825	750	621
30-34	930	858	860	784	751
35-39	855	829	829	783	759
40-44	869	895	856	827	758
45-49	843	849	834	832	794
50-54	948	867	822	804	786
55-59	762	819	829	819	877
60-64	337	350	362	458	476

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

Незапосленост младих од 15-24 године у Србији је веома изражена и изнад је опште стопе незапослености. На основу података у 2017. години, незапосленост младих до 30 година на територији Зајечара се смањила у односу на период 2013-2016. Процентуално учешће младих до 30 година 2013.године износио је 25,2% у укупној структури незапослених лица, док је 2017.године тај проценат 19,4%.

Структуру незапослених лица можемо класификовати и према дужини тражења посла коју представљамо следећом табелом:

Табела 9: Дугорочна незапосленост

<i>Дужина тражења посла</i>	<i>2013 децембар</i>	<i>2014 новембар</i>	<i>2015 новембар</i>	<i>2016 новембар</i>	<i>2017 децембар</i>
3-6 месеци	423	393	405	376	419
6-9 месеци	373	306	344	393	347
9-12 месеци	449	372	381	337	378
1-2 године	1158	1018	998	846	866
2-3 године	918	776	682	600	493
3-5 године	1271	1276	1114	913	728
5-8 године	978	1063	1198	1181	1010
8-10 године	350	391	412	450	487
Преко 10 година	793	831	902	973	1009

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

Учешће незапослених лица који су на евиденцији до годину дана 2017.године 17,7%, док је 2016.године проценат учешћа износио 16,3%, што говори о благом паду незапослених лица који су на евиденцији дуже од годину дана.

Табела 10: Квалификациона структура незапослених лица у протеклих 5 година

<i>Степен стручне спреме</i>	<i>2013 децембар</i>	<i>2014 децембар</i>	<i>2015 новембар</i>	<i>2016 новембар</i>	<i>2017 децембар</i>
I	2460/1181 жена	2361/1115 жена	2280/1104 жена	2200/1068 жена	2124/1015 жена
II	409/174	366/162	363/174	361/174	346/159
III	1896/799	1848/839	1783/847	1696/828	1561/794
IV	1811/989	1751/988	1744/988	1657/952	1625/956
V	28/12	28/9	26/11	22/8	22/8
VI-1	360/205	361/204	342/200	335/210	220/137
VI-2	0	0	0	0	105/60
VII-1	449/250	466/261	456/268	473/289	445/272
VII-2	1/0	3/3	1/1	1/1	3/2
VIII	2/0	2/0	2/0	2/1	2/1
укупно	7416/3610	7186/3581	6997/3593	6747/3531	6453/3404

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

Табела 11: Квалификације по групама занимања са бројем незапослених лица на тржишту рада у Зајечару у месецу децембру 2017. године (стање на дан 31. 12. 2017.)

Економисти	498
Трговци	340
Механичари	222
Обрађивачи метала	271
Занимања угоститељства и туризма	330
Електроенергетичари	167
Произвођачи одеће	159
Правници	185
Електромеханичари	89
Медицинари	150
Машински конструктори и пројектанти	142
Прерађивачи хране и пића	104
Природно-математичка занимања	125
Администратори	113
Произвођачи керамике и грађевинског материјала	115
Произвођачи биља	77
Грађевинари	67
Друмски саобраћај	114
Хемичари	46

Електроничари	44
Друштвено хуманистичка занимања	149
Занимања личних услуга	176

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

2.3 Маргинализоване групе на тржишту рада

2.3.1 Роми на тржишту рада

Осетљиву групу на тржишту рада чине незапослена лица ромске националности. Њих карактерише висока стопа незапослености и ниска стопа образовања. У граду Зајечару, према попису становништва 2011. године, ромску популацију чини 1,27% становништва. Посебан проблем представља дугорочни карактер незапослености.

Табела 12: Незапосленост Рома на територији града Зајечара

Незапосленост Рома	2013 децембар	2014 новембар	2015 новембар	2016 новембар	2017 децембар
укупно	94	99	84	108	133
жене	37	45	41	59	71

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

Према подацима из табеле у 2017.години повећан је број лица који је пријављен Националној служби за запошљавање и изјаснио се да припада ромској популацији. Разлог томе су програми и мере активне политике запошљавања, где се лицима ромске популације даје предност приликом укључивања у меру (јавни радови, субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, програм самозапошљавања), као и појачана агитација представника Националне службе за запошљавање и представника удружења Рома о значају изјашњавања националне припадности.

Табела 13: Према стручној спреми

Незапосленост Рома	2013 децембар	2014 новембар	2015 новембар	2016 новембар	2017 децембар
I	79	85	72	94	105
II	1	1	0	0	1
III	9	9	9	11	14
IV	5	4	3	2	8
VI-1	0	0	0	0	1
VI-2	0	0	0	1	2

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

2.3.2 Особе са инвалидитетом на тржишту рада

Табела 14: Број лица са инвалидитетом евидентираних на НСЗ

Број ОСИ	2013 децембар	2014 новембар	2015 новембар	2016 новембар	2017 децембар
укупно	189	189	203	207	245
жена	63	67	83	86	103

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечар

Табела 15: Особе са инвалидитетом по степену стручне спреме

* Извор: Национална служба за запошљавање – Филијала у Зајечару

Година	2013	2014	2015	2016	2017
I степен стручне спреме	74	72	74	78	79
II степен стручне спреме	27	28	36	33	43
III степен стручне спреме	61	65	67	68	85
IV степен стручне спреме	17	16	18	18	25
VI-1 степен стручне спреме	3	4	3	3	5
VII-1 степен стручне спреме	7	4	5	7	8

У укупној структури незапослених лица са инвалидитетом, са највећим процентом су лица са процењеном радном способношћу и категорисана лица, односно лица којима је извршена категоризација на основу решења о категоризацији деце ометене у развоју-ове две категорије у укупној структури учествују са преко 90%. Што се тиче процене радне способности, она се врши у просторијама НСЗ. Оцену радне способности процењује Комисија. На основу налаза, мишљења и оцене Комисије која је вршила процену радне способности доноси се решење о процењеној радној способности и могућности запослења, односно одржања запослења. У укупној структури незапослених лица, преовладавају лица са првим и другим степеном стручне спреме.

3. Структура привреде

Према подацима Агенције за привредне регистре (последње ажурно стање се односи на период 01.01.-30.06.2017. године), на територији Града послује 1131 предузетничка радња и 399 привредних друштава.

Према подацима из 2014. године (на дан 29.05.2014), највећи број предузетничких радњи бавио се пружањем услуга - око 55,75% (543 предузетника), трговином - 30,9% (301 предузетника) различитим облицима производње - 13,34% (130 предузетника)

Према подацима из 2014 године (на дан 29.05.2014), највећи број привредних друштава бавио се пружањем услуга 49,26% (166 предузећа) - трговином – 27,89% (94 предузећа) и различитим облицима производње – 22,84% (77 предузећа).

Трговином и прерадом се, после затварања великих фирми, углавном баве мала и средња предузећа, пред којима је задатак да се благовремено уклопе и ослушну потребе тржишта како би се одржали. Зајечар карактерише велика незапосленост и слаба куповна моћ становништва што трговину доводи у незавидан положај.

Табела 16: Број привредних друштава

Привредна друштва	2011	2012	2013	2014	2016	2017
Активни	359	349	363	365	396	399
Новоосновани	35	28	24	13	27	13
Брисани/Угашени	57	31	13	7	8	3

* Извор података: Агенција за привредне регистре - Регистар привредних субјеката

* Последње ажурно стање се односи на период 01. 01 - 30. 06. 2017. Године

Табела 17: Број предузетника

Предузетници	2011	2012	2013	2014	2016	2017
Активни	1333	1293	1139	1162	1108	1131
Новоосновани	197	167	171	121	155	83
Брисани/Угашени	237	204	324	101	157	64

* Извор података: Агенција за привредне регистре - Регистар привредних субјеката

* Последње ажурно стање се односи на период 01. 01 - 30. 06. 2017. Године

Табела 18: Број регистрованих пољопривредних газдинстава

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2016	2017
Број регистрованих пољопривредника	4.978	4.872	4.888	4.969	4.992	5.058	3.288	

* Извор: Министарство финансија, Управа за трезор - Филијала Зајечар

Наведени подаци нам показују које су се привредне гране издвојиле у претходном периоду. Укупна пољопривредна површина се процењује на око 70.000 ха. Производња пољопривредних производа је испод републичког просека. Према најновијим подацима Министарства финансија, Управе за трезор - Филијале Зајечар у 2016. години има регистрованих 3.288 пољопривредних газдинстава.

Организациони облик	01.12.2016	01.12.2016
	Сва уписана газдинства	Сва активна газдинства
Породично пољопривредно газдинство	4,356	3,284
Предузећа	6	2
Земљорадничке задруге	1	1
Пољопривредна газдинства у статусу правних лица	1	1
УКУПНО	4,364	3,288

На развој пољопривреде неповољно утичу велике миграције из сеоских у градске средине. Пољопривреда је једна од најзначајнијих привредних грана и овакве миграције неповољно утичу на развој целокупне територије Зајечара.

Број пољопривредних газдинстава	6369	(2012)
Годишње радне јединице (број)	5897	(2012)
Број двоосовинских трактора	4223	(2012)
Условна грла (број):	18036	(2012)

Извор: РЗС — Попис пољопривреде, 2012.

Ангажована радна снага, 2012.

број	Укупно	Жене	Мушкарци
Носиоци породичног газдинства	6196	1030	5166
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредну активност на породичном газдинству	8200	5199	3001
Стално запослени на породичном газдинству	3	0	3
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	111	43	68
Управници (менаџери) на газдинствима	6369	1003	5366

Извор: РЗС — Попис пољопривреде, 2012.

Коришћено пољопривредно земљиште, 2012. (у ha)

Окућница	252.01
Оранице и баште	15593.76
Воћњаци	992.43
Виногради	310.06
Остали стални засади	2.22
Ливаде и пашњаци	2595.97
Укупно	19746.45

Извор: РЗС — Попис пољопривреде, 2012.

3.1 Могућности за улагање

Град Зајечар располаже конкурентном радном снагом различитих образовних профила и стручне оспособљености за рад у разнородним врстама делатности. Према подацима Националне службе за запошљавање – Одељење у Зајечару, највећу групу доступне радне снаге чине незапослена лица следећих занимања: из области економије, права и администрације 977 особа, затим машинство, обрада метала са 778 лица. Доста су заступљена и занимања из области трговине, угоститељства и туризма 741 особа, електротехника 469 лица, текстилство и кожарство 237 евидентираних.

На основу ових података може се уочити које се привредне гране издвајају и на чијем развоју треба убудуће радити. Самим тим, потенцијални инвеститори имају могућност улагања у ове привредне гране и развој тих грана индустрија са доступним конкурентним кадровима којима Град Зајечар располаже. Такође, постоји и могућност доквалификације, односно преквалификације постојеће радне снаге у сарадњи са Националном службом за запошљавање како би се изашло у сусрет потребама инвеститора.

У циљу стварања повољне пословне климе и привлачења инвеститора у Зајечар, руководство Града спремно је и отворено за све врсте преговора и договора. Након постигнуте обостране сагласности Градска скупштина доноси одлуку, којом се, у зависности од врсте, типа и вредности инвестиције инвеститорима одобравају разне погодности. Још једна од предности Града Зајечара – као некадашњи индустријски центар има компетентну стручну радну снагу за рад у разним гранама индустрије.

4.SWOT анализа

Ова SWOT анализа је саставни део Акционог плана запошљавања. Снаге, слабости, шансе и претње као класификоване категорије SWOT анализе, представљају преглед ситуације у области запошљавања на локалном нивоу.

Општа анализа снага, слабости, шанси и претњи

Снаге (локални потенцијал)	Слабости (локална ограничења)
- Људски ресурси (квалификована, конкурентна радна снага) - Туристички ресурси (здравствени, ловни туризам) - Културно историјско богатство (Ромулијана) - Географски положај града - Зајечар је регионални административни, здравствени, образовни и трговински центар - Незапослени са VI VII i VIII степеном 11,6%% - НСЗ, средње стручне школе и приватне образовне институције имају програме преквалификације	- неразвијена инфраструктура - Braunfield и greenfield lokације - Миграција кадрова, исељавање висококвалификованих и искусних кадрова - Велики број неквалификованих незапослених лица са евиденције НСЗ - Недовољна мотивисаност за преквалификацију, доквалификацију и започињање сопственог посла - Недовољна компетентност и слабо развијене пословне вештине код великог броја незапослених лица а које су потребне савременом тржишту рада ☐ Лоше спроведена приватизација
Шансе (спољно окружење)	Претње (проблеми из спољног окружења)
- ЕУ извори финансирања - Државна развојна политика - Слободна зона - Стратешко партнерство	- Непостојање јасне политике развоја града - Недостатак извора финансирања - Велике миграције становништва

• Енергетски потенцијал • Природни ресурси • Прекогранична сарадња са Бугарском • Дуално образовање	• Велике миграције стручних кадрова • Неадекватна политика регионалног развоја • Централизација Србије • Раскорак између образованих кадрова и потребе тржишта рада

5. Повећање запослености

Највећа могућност за запошљавање тренутно је у постојећем приватном сектору и подстицању отварања нових предузећа. Град Зајечар нуди страним и домаћим инвеститорима могућност закупа просторија на локацији „Тимочанка“, као и ослобађање од такси на основу постигнутих преговора.

Велики број локала у власништву града могу послужити за покретање бизниса и оснивање предузећа у приватној својини.

Град Зајечар је 2008. године добио статус града. Отворено је неколико мегамаркета који су упослили велики број радника чиме није исцрпљена могућност да се овакви мегамаркети отварају и даље и то не само у области прехранбене индустрије.

Велики потенцијал овог краја представља и могућност бављења пољопривредом и сточарством чиме би се спречила миграција сеоског становништва. Модернизација механизације знатно би олакшала и убрзала посао и допринела повећању приноса.

6. Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал мерама активне политике запошљавања:

- Обука за активно тражење посла
- Клуб за тражење посла
- Тренинг самоефикасности
- Радионица за превладавање стреса
- Стручна пракса
- Стицање практичних знања
- Функционално основно образовање одраслих
- Обуке за тржиште рада

ОБУКА ЗА АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА-Кроз обуку за активно тражење посла усавршава се техника активног тражења посла. У 2017.години обуку су прошла 183 лица са подручја општине Зајечар.

КЛУБ ЗА ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА-Обуком се стичу одређена знања и вештине у тражењу посла. Након обуке, полазницима су и даље на располагању ресурси Клуба и могућност коришћења свих доступних извора информација о слободним радним местима. У 2017.години обуку су прошла 92 лица са подручја општине Зајечар.

ТРЕНИНГ САМОЕФИКАСНОСТИ- Уз помоћ сарадника за професионалну орјентацију лица на обуци јачају своје самопоуздање, личну одговорност и стичу додатну компетенцију за лакше сналажење на тржишту рада.Током 2017.године 68 лица са територије општине Зајечар прошла су обуку.

РАДИОНИЦА ЗА ПРЕВЛАДАВАЊЕ СТРЕСА УСЛЕД ГУБИТКА ПОСЛА-Уз помоћ сарадника за професионалну орјентацију лица на обуци уче како да на најбољи начин прођу кроз стресну ситуацију и изборе се са истом, и како унапредити вештине комуникације и на најбољи начин реше проблеме. Обуку је 2017.године прошло 28 лица.

У периоду од 01.01.2017. до 31.12.2017. године у програме Додатног образовање о обука укључено је укупно 120 лица у граду Зајечару и то кроз следеће мере активне политике запошљавања.

Стручна пракса: Кроз програм стручне праксе укључено је 64 лица, од тога је 1 лице са инвалидитетом. Са ССС је 31 лица, са ВШС 7, а са ВСС 26 лица.

Стицање практичних знања за неквалификована лица: Укључена су 4 неквалификована лица.

Стицање практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица која су на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци: Укључена су 5 лица и то: једно лице као вишак запослених, а остала 4 лица као незапослена лица која су на евиденцији НСЗ дуже од 18 месеци.

Обуке за тржиште рада по Пројекту ИПА 2012: Укључено је 34 лица и реализоване су следеће обуке:

- Немачки језик А1 за 12 лица (дугорочно незапослена лица);
- Немачки језик А2 за 6 лица (дугорочно незапослена лица);
- Основна информатичка обука по ЕЦДЛ стандарду за 6 лица (дугорочно незапослена);
- Обука за геронтодомаћице за 5 лица (неквалификована лица) и
- Обука за пекара за 5 лица (неквалификована лица)

Обуке за тржиште рада - ОСИ: У 2017.години реализоване су две обуке за 11 особа са инвалидитетом у Зајечару и то:

- Обука за пословне секретаре за 6 лица и
- Обука аранжере цвећа за 5 лица

Обуке за потребе послодавца: Кроз овај програм прошла су 2 лица која су успешно завршила обуку и засновали радни однос код послодавца. Обука је реализована за послове сниматеља тона и камермана.

У 2016. години НСЗ Филијала Зајечар узела је учешће у пројекту Европске уније ИПА 2012 по називом "Повећање делотворности политике запошљавању према угроженим групама" где су добијена значајна средства за спровођење активности на пројектима. Активности су настављене и 2017.године:

- У оквиру Клубова за тражење посла у Књажевцу и Боњевцу, Центара за информисање и професионално саветовање у Зајечару и инсталирање Самоуслужних радних станица у локалним самоуправама у Књажевцу и Сокобањи;
- Спровођење обука за потребе тржишта рада- за лица са ниским и без квалификација, за дугорочно незапослене и за роме;

- Каравани запошљавања - за незапослене у неразвијеним и мање развијеним општинама (Бољевца, Књажевца и Сокобање);

7. Социјални циљеви

Када говоримо о социјалним циљевима, постоје теже запошљива лица, која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај ових лица на тржишту рада.

Посебан приоритет при укључивање у мере активне политике запошљавања имају незапослена лица која се истовремено суочавају са више фактора отежане запошљивости.

Један од посебних циљева и приоритета политике запошљавања је запошљавање и укључивање теже запошљивих лица у складу са регионалном и локалном политиком запошљавања.

8. Запошљавање ризичних група

8.1 Ослобађање од плаћања доприноса по члану 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

У НСЗ Филијали Зајечар за територију града Зајечара, у 2017. години кроз субвенцију доприноса послодавцима по члану 45б. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање поднета су 2 захтева за запошљавање особа са инвалидитетом.

8.2 Субвенције за самозапошљавање

У НСЗ Филијали Зајечар, за територију града Зајечара, субвенцију за самозапошљавање у 2017. години је добило 14 незапослена лица. Субвенција је износила 180.000,00 динара по незапосленом лицу, односно 200.000,00 динара у случају самозапошљавања вишкова запослених или 220.000 динара за незапослене особе са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивање привредног друштва, уколико оснивач заснива у њему радни однос. Укупан износ одобрених средстава износи 2.560.000 динара.

8.3 Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима

У 2017. години је за град Зајечар закључено 11 уговора за запошљавање 16 лица по програму доделе субвенције послодавцима за запошљавање незапослених из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима. Висина субвенције по запосленом лицу за Град Зајечар износи 150.000,00 динара, односно 180.000,00 динара за запошљавање особа са инвалидитетом, радно способних корисника новчане социјалне помоћи, младе до 30 година са статусом деца палих бораца и млади до 30 година старости који су имали/имају статус деце без родитељског старања. Укупан износ одобрених средстава износи 2.460.000,00 динара.

9. Обуке које је спровела Национална служба за запошљавање

Пословни центар је током 2017. године спровео следеће обуке:

- Едукативне обуке за самозапошљавање „Пут до успешног предузетника“ за 72 полазника;
- Информативно-саветодавне услуге у Пословном центру, свакодневно - 330 лица за цео округ;
- Менторинг – обилазак и интервју послодаваца по програму самозапошљавања, анкета, извештај и решавање проблема - током 2017. године спроведено је 7 менторинга код послодаваца са територије Града Зајечара.

10. Јавни радови на територији Града Зајечар

На територији града Зајечара током 2017. године спроведена су 18 јавна рада. По овом програму је ангажовано 71 лице од чега су 2 лица особе са инвалидитетом. Одобрена средства за извођење јавних радова износе 9.287.510,87 динара.

11. Циљеви и приоритети политике запошљавања

Подршка успостављању ефикасног, стабилног и одрживог тренда раста запослености до краја 2020. године, уз усклађивање политике запошљавања и институција тржишта рада са тековинама Европске уније (ЕУ), што представља основни циљ политике запошљавања, пружиће се кроз остваривање појединачних циљева политике запошљавања у 2018. години који су усмерени на:

I Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада,

II Подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица и подршку регионалној и локалној политици запошљавања,

III Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

На одређивање конкретних приоритета за деловање у оквиру овако дефинисаних циљева утичу многобројни фактори, од којих су најзначајнији:

- стање на тржишту рада на основу показатеља Анкете о радној снази,

- идентификовани кључни изазови и препреке на странама тражње за радом и понуде рада,

- друге информације о текућим и очекиваним кретањима на тржишту рада које потичу од Националне службе за запошљавање, Републичког завода за статистику, домаћих и међународних организација и научних института који прате тржиште рада и политику запошљавања у Републици Србији,

- нови институционални оквир који се успоставља кроз примену реформског пакета Владе и његове очекиване импликације на трендове и структуре на тржишту рада.

12. ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени овим акционим планом, које ће током 2018. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Програми и мере активне политике запошљавања који ће се у циљу подстицања запошљавања у 2018. години реализовати су:

1. Посредовање у запошљавању лица која траже запослење

Повезивање понуде и тражње на тржишту рада кроз пружање услуга послодавцима и тражиоцима запослења - подршка лицима у процесу активног тражења посла у складу са договореним индивидуалним планом запошљавања (саветовање усмерено на избор одговарајућих послова, развијање вештина активног тражења посла путем обука за активно тражење посла, клуба за тражење посла); успостављање контакта са послодавцима и задовољавање исказаних потреба, селекција и упућивање лица које тражи запослење послодавцу ради избора за заснивање радног односа или другог радног ангажовања, организовање сајмова запошљавања и др.

2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Информисање и саветовање о могућностима за развој каријере; психолошка процена за потребе запошљавања, укључивања у програме додатног образовања и обука и програме предузетништва; тренинг самоефикасности; радионица за превладавање стреса услед губитка посла, радионица за психолошку подршку планирању каријере (за потенцијалне вишкове запослених), организовање сајмова професионалне оријентације, учешће на другим манифестацијама које се тичу планирања каријере и др.

3. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима. Субвенција се исплаћује послодавцу у једнократном износу. Незапослена лица из категорије теже запошљивих, на које се ова субвенција примењује су:

- 1) 1) млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама или млади који посао траже дуже од 12 месеци и млади који су имали/имају статус детета без родитељског старања;
- 2) старији од 50 година који имају статус вишка запослених;
- 3) Роми;
- 4) особе са инвалидитетом;
- 5) радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- 6) дугорочно незапослени;
- 7) жртве породичног насиља;

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у 2018. години, према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

1) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 250.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 200.000,00 динара по кориснику;

3) за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) и остале јединице локалне самоуправе - 150.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције се за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости са статусом деце палих бораца и младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања увећавају за 20% тако да износе:

1) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 300.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 240.000,00 динара по кориснику;

3) за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) и остале јединице локалне самоуправе - 180.000,00 динара по кориснику.

4. Подршка самозапошљавању

Подршка самозапошљавању подразумева пружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за самозапошљавање. Средства за самозапошљавање у 2018. години одобравају се у виду субвенције, у једнократном износу од 180.000,00 динара по кориснику.

Приоритет код одобравања субвенције за самозапошљавање имају:

- 1) млади до 30 година старости
- 2) вишкови запослених,

- 3) Роми,
- 4) особе са инвалидитетом,
- 5) жене.

У случају самозапошљавања особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу од 220.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

У случају самозапошљавања вишкова запослених субвенција се одобрава у једнократном износу од 200.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Кориснику новчане накнаде за случај незапослености може се исплатити новчана накнада без доприноса за обавезно социјално осигурање, у једнократном износу ради самозапошљавања.

Стручну помоћ у циљу подстицања самозапошљавања незапослени остварује кроз информативне и саветодавне услуге у пословним центрима НСЗ и регионалним развојним агенцијама, кроз обуке из предузетништва, уз подршку предузетницима у првој години пословања који се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке.

5. Додатно образовање и обука

Програми додатног образовања и обуке реализују се према Годишњем програму додатног образовања и обуке који је утврђен овим акционим планом, са циљем запошљавања, односно стицања додатних знања и вештина којима се стварају могућности за запошљавање и самозапошљавање незапослених лица и вишкова запослених, кроз процес теоријског и практичног оспособљавања.

Годишњи програм додатног образовања и обука подразумева спровођење следећих програма и мера:

5.1.	Програм стручне праксе – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање – квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 30% укупно планираних у овај програм може ангажовати у јавном сектору и то искључиво у области здравства, образовања, социјалне заштите и правосуђа. Изузетно, на територији АП Косово и Метохија и девастираних подручја ¹ на територији Републике Србије, програм стручне праксе реализује се код послодавца који припада приватном или јавном сектору, при чему приватни сектор има приоритет. Трајање програма утврђено је законом односно правилником, а НСЗ финансира програм најдуже до 12 месеци.
5.2.	Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослена лица која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору. Програм је намењен следећим категоријама незапослених лица, без обзира на године живота:

¹ Према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе

	- лицима без завршене средње школе, односно без квалификација и лицима која су завршила функционално основно образовање одраслих; - лицима из категорије вишкова запослених и лицима која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци - са најмање средњим образовањем, без обзира на врсту стеченог образовања и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање специфичних послова. Послодавац заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у трајању од 3 месеца. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још 3 месеци након завршетка програма. У случају да послодавац заснује радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку програма или до истека трећег месеца, односно завршетка програма, има право на накнаду трошкова зараде за још три месеца, односно у укупном трајању од 6 месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још најмање 6 месеци након истека финансирања.
5.3.	Обуке за тржиште рада – стицање стручних додатних теоријских и практичних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца, а са циљем унапређења запошљивости незапослених лица првенствено теже запошљивих без квалификација или са ниским квалификацијама.
5.3.1.	Специјалистичке информатичке обуке у складу са потребама тржишта рада - стицање нових знања, вештина и способности незапослених лица у области информационих технологија, са циљем повећања нивоа конкурентности и запошљивости.
5.4.	Обуке на захтев послодавца – за незапослене - стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, као и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са већинским државним капиталом, уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама за конкретно радно место, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места. Обавеза послодавца је да заснује радни однос, у складу са законом, са лицем које заврши обуку (уз могућност да, на основу поднетог образложеног захтева, са лицем заснује радни однос и за време трајања обуке).
5.5.	Обука за потребе послодавца за запосленог - послодавац може поднети захтев НСЗ за учешће у финансирању трошкова обуке за запосленог коме недостају додатна знања и вештине за обављање послова и радних задатака са циљем одржања запослења код тог послодавца. Трошкове учешћа у финансирању обуке за запосленог може да сноси НСЗ у складу са расположивим средствима и прописима за доделу државне помоћи, а на предлог тела надлежног за економски развој и по прибављеној сагласности министра надлежног за послове запошљавања. Ближе критеријуме и услове за укључивање запосленог у обуке за потребе послодавца прописује министар надлежан за послове запошљавања.
5.6.	Функционално основно образовање одраслих - стицање основног образовања у складу са законом, уз могућност стицања компетенције за обављање једноставних послова. Програм је намењен незапосленим лицима без основног образовања.

6. Подстицаји за запошљавање корисника новчане накнаде

Незапосленом лицу, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права, а заснује радни однос на неодређено време, једнократно се исплаћује 30% укупног износа новчане накнаде (без доприноса за обавезно социјално осигурање) која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

7. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

У укупном броју незапослених лица укључених у програм јавних радова, осим особа са инвалидитетом чији је број посебно утврђен, најмање 70% незапослених лица треба да припада следећим категоријама:

- 1) радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- 2) Роми;
- 3) лица без квалификација/са ниским квалификацијама;
- 4) вишкови запослених;
- 5) лица која посао траже дуже од 18 месеци

Утврђени проценат учешћа наведених категорија незапослених лица односи се на јавни рад који кроз редовне јавне конкурсе спроводи самостално НСЗ.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за: исплату накнаде за обављен посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове, накнаду трошкова доласка и одласка са рада незапослених лица, накнаду трошкова спровођења јавних радова и, у случају потребе за организовањем обуке, накнаду трошкова обуке.

Висина средстава намењена за организовање јавних радова дефинише се Програмом рада НСЗ за 2018. годину у складу са расположивим средствима и обухватом лица планираним Споразумом о учинку НСЗ за 2018. годину.

У зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, за спровођење одређених јавних радова, може се организовати обука, по интерном програму послодавца или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда о стеченим компетенцијама.

У 2018. години организоваће се јавни радови у области социјалних и хуманитарних делатности, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе.

Јавни радови могу се организовати и за област културе на којима се искључиво ангажују особе са инвалидитетом.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

8. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом

Поред приоритетног укључивања у програме и мере активне политике запошљавања утврђене овим акционим планом, за незапослене особе са инвалидитетом, у циљу подстицања запошљавања, реализују се и мере у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и то:

8.1. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства- послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства, има право на субвенцију зараде за ту особу у трајању од 12 месеци. Субвенција зараде се одобрава у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду.

8.2. Подршка особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима уз:

- **прилагођавање радног места** (кроз техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом) рефундацијом послодавцу примерених трошкова прилагођавања радног места,

- **пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом** (кроз пружање радне асистенције код увођења у посао или на радном месту) рефундацијом послодавцу трошкова зараде за лице које је ангажовано на пружању стручне подршке.

• Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЛАПЗ) средствима из републичког буџета (по захтеву аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе)

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, може до 15. фебруара 2018. године, преко НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

У 2018. години одобраваће се учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања, и то:

- 1) Програм јавних радова** - у програм јавних радова могу се укључити незапослена лица из свих категорија теже запошљивих, у складу са стањем и потребама локалног тржишта рада утврђеним у ЛАПЗ;
- 2) Обука на захтев послодавца** – у обуку се укључују незапослена лица уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места;
- 3) Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене;**
- 4) Субвенција за самозапошљавање** - одобрава се ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ;
- 5) Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** - може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у ЛАПЗ;

Услов за подношење захтева за финансирање програма или мера активне политике запошљавања из републичког буџета је да аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе има:

- 1) формиран локални савет за запошљавање;
- 2) усвојен ЛАПЗ;
- 3) усаглашен ЛАПЗ са НАПЗ и покрајинским АПЗ;

4) обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Изузетно, уколико се ради о неразвијеној јединици локалне самоуправе, министар надлежан за послове запошљавања, у складу са чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15 и 113/17) може одобрити учешће у финансирању и када је обезбеђено мање од половине потребних средстава.

Критеријуми на основу којих се одобрава висина износа средстава по захтеву јединице локалне самоуправе за учешће у финансирању програма или мера су:

- 1) степен развијености јединице локалне самоуправе;
- 2) припадност јединице локалне самоуправе групи III и IV степена развијености и посебно девастирана подручја, утврђени у складу са посебним прописом Владе);
- 3) формиран локални савет за подручје више јединица локалних самоуправа и усвојен заједнички план запошљавања за подручје тих јединица локалних самоуправа.

По истеку рока за подношење захтева, НСЗ проверава испуњеност услова за финансирање програма или мера активне политике запошљавања, припрема мишљење о сваком појединачном ЛАПЗ (усклађеност са циљевима локалног економског развоја и индикаторима на локалном тржишту рада) и даје предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања на основу критеријума и расположивих средстава у републичком буџету.

НСЗ доставља министарству предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева, на основу кога министар надлежан за послове запошљавања доноси одлуку.

НСЗ и јединице локалне самоуправе обухваћене одлуком закључују споразуме о начину и поступку реализације програма или мера активне политике запошљавања, као и другим питањима од значаја за спровођење ове одлуке.

Јединице локалне самоуправе могу, у складу са потребама локалног тржишта рада, креирати нове програме или мере активне политике запошљавања, утврдити их у ЛАПЗ и финансирати их у целости из средстава буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе. У реализацији програма или мера активне политике запошљавања које се финансирају из буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе у целости, НСЗ пружа стручну и техничку подршку.

10. Пакети услуга за незапослена лица која имају приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања

Анализа трендова тржишта рада указује на неопходност интензивирања активности у циљу унапређења положаја категорија теже запошљивих лица, а посебно младих, старијих и вишкова запослених, лица без квалификација или нискоквалификованих, дугорочно незапослених и особа са инвалидитетом. Подстицање запошљавања ових категорија теже запошљивих лица у 2018. години подразумева спровођење следећих пакета услуга:

10.1. Пакет услуга за вишкове запослених - за вишкове запослених чији се прилив на евиденцију незапослених очекује у већем обиму, како због завршетка процеса реструктурирања, тако и због рационализације јавног сектора, припремљен је пакет услуга који подразумева неколико корака, и то у зависности од тога да ли су у питању активности којима се реагује унапред, пре престанка радног односа запослених или активности са лицима након пријаве на евиденцију незапослених.

Ради превенције незапослености, пре него што се потенцијални вишкови запослених пријаве на евиденцију незапослених, НСЗ ће реализовати информативне састанке са послодавцем који се суочава са вишком запослених и синдикатима и са потенцијалним вишковима запослених у просторијама послодавца и организовати саветовања за запошљавање са потенцијалним вишковима запослених који су се изјаснили да желе индивидуално саветовање.

На основу попуњеног упитника или индивидуалног разговора са саветником за запошљавање, запослени ће се укључивати у следеће мере: клуб за тражење посла (петодневни програм посебно дизајниран за вишкове запослених), радионицу за психолошку подршку планирању каријере (једнодневни програм посебно дизајниран за потенцијалне вишкове запослених), обуку за развој предузетништва и обуку за активно тражење посла.

Након пријаве вишкова на евиденцију незапослених, НСЗ ће приоритетно укључивати вишкове запослених у програме и мере активне политике запошљавања, а посебно:

- 1) извршити процену запошљивости лица;
- 2) утврдити индивидуални план запошљавања и одредити мере које су најпогодније за активацију и унапређење запошљивости (радионица за превладавање стреса услед губитка посла, програм стицања практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица и друге мере);
- 3) организовати посебно информисање о могућностима и предностима улагања отпремнина у samozapošljavanje, удруживање отпремнина ради запошљавања и сл.

Такође, НСЗ ће, у циљу превенирања дугорочне незапослености, односно брже реинтеграције на тржиште рада вишкова запослених, интензивирати посете послодавцима, посебно у јединицама локалне самоуправе у којима се планира реализација програма решавања вишка запослених, са циљем прикупљања података о потребама за запошљавањем.

10.2. Пакет услуга за младе - подразумева сет корака које ће НСЗ, за сваку младу особу пријављену на евиденцију незапослених лица, реализовати са циљем превенције застаривања компетенција (знања и вештина) од значаја за конкурентно иступање на тржишту рада и пада у дугорочну незапосленост, и обухвата:

- 1) процену запошљивости лица;
- 2) утврђивање индивидуалног плана запошљавања и мера које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости младих;
- 3) посредовање у запошљавању или укључивање у мере активне политике запошљавања које могу допринети запошљавању (професионална оријентација и саветовање о планирању каријере, програм стручне праксе, субвенција за запошљавање младих и подршка развоју предузетништва код младих уз доделу субвенција за samozapošljavanje, програм функционалног основног образовања и др.).

10.3. Пакет услуга за лица без квалификација, нискоквалификоване и дугорочно незапослене - лица без квалификација, нискоквалификовани и дугорочно незапослени такође имају (као теже запошљива категорија) приоритет приликом укључивања у мере активне политике запошљавања. Пакет услуга за ова лица обухвата:

- 1) процену запошљивости;
- 2) утврђивање индивидуалног плана запошљавања и мера које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости лица без квалификација и дугорочно незапослене;
- 3) укључивање у мере за активно тражење посла (тренинг самоефикасности за квалификована дугорочно незапослена лица и мотивационо-активационе обуке за лица без квалификација и нискоквалификоване;
- 4) укључивање у програме додатног образовања и обуке (програм функционалног основног образовања одраслих, програм стицања практичних знања за неквалификована лица, програм стицања практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица и др.), јавне радове и др.

10.4. Пакет услуга за особе са инвалидитетом - подразумева посредовање у запошљавању и укључивање особа са инвалидитетом у мере активне политике запошљавања под општим условима (у сваком случају када је то могуће, по процени стручних лица НСЗ) и по прилагођеним програмима, у складу са потребама особа са инвалидитетом, процењеним професионалним могућностима, радном способношћу и идентификованим потребама на тржишту рада.

Пакет услуга за особе са инвалидитетом обухвата:

- процену професионалних могућности, односно процену запошљивости лица;
- утврђивање индивидуалног плана запошљавања и мера које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости особа са инвалидитетом;

- посредовање у запошљавању или укључивање у мере активне политике запошљавања које доприносе подизању запошљивости и запошљавању.

13. ПРОГРАМИ/МЕРЕ ЗА КОЈЕ СЕ ЈЛС ЗАЈЕЧАР ОПРЕДЕЛИЛА И КОЈЕ ЋЕ СЕ СУФИНАНСИРАТИ УДРУЖИВАЊЕМ СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТА РС И БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

У оквиру мера које су издефинисане у Националном акционом плану запошљавања за 2018. годину, град Зајечар је одабрао приоритетне мере активне политике запошљавања које су усмерене ка унапређењу запослености и смањењу незапослености у 2018. години, а које се реализују преко Националне службе за запошљавање.

1. Програм јавних радова

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања првенствено младих до 30 година старости, теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса. У 2018. години статус теже запошљивих лица, а у складу са проценом запошљивости, која ће имати приоритет при укључивању у мере активне политике запошљавања су: млади до 30 година живота, вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља.

Такође, у програме и мере активне политике запошљавања потребно је укључивати и остала теже запошљива лица из посебно осетљивих категорија незапослених као што су: жене (посебно жене жртве трговине људима), избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада

У 2018. години организоваће се јавни радови у области социјалних и хуманитарних делатности, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. У програм јавних радова могу се укључити незапослена лица из свих категорија теже запошљивих. За област културе могу се организовати јавни радови на којима се ангажују искључиво особе са инвалидитетом.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи јединица локалних самоуправа, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења која имају статус правног лица, односно која су уписана у Регистар Агенције за привредне регистре.

Програм се реализује у складу са расписаним јавним конкурсом, а средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

- **исплату накнаде за обављен посао** лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 18.000,00 динара по радно ангажованом лицу, на месечном нивоу,
- **накнаду трошкова доласка и одласка са рада** ангажованих лица на јавним радовима, у висини максимално до 2.000,00 динара по лицу,

- **накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу**, у свим областима спровођења, у висини од:

- 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец ;
- 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца;
- 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца;

- накнаду трошкова обуке:

У зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, у току првог месеца спровођења јавног рада, може се организовати обука, по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда/сертификат о стеченим компетенцијама. Послодавцу-извођачу јавног рада, односно обављачу јавног рада, се исплаћују средства у једнократном износу од 1.000,00 динара по лицу које је похађало обуку и којем је издата потврда о стеченим компетенцијама.

2. Субвенција за самозапошљавање

Подршка самозапошљавању обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за самозапошљавање.

Субвенција за самозапошљавање намењена је незапосленима који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање и имају завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенција за самозапошљавање додељује се незапосленом у једнократном износу од 180.000,00 динара, односно 200.000,00 динара у случају самозапошљавања вишкова запослених или 220.000,00 динара за незапослене особе са инвалидитетом ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос. Право на субвенцију може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради самозапошљавања. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за самозапошљавање и остваривање права на субвенцију од 180.000,00 динара, 200.000,00 у случају самозапошљавања вишкова запослених, односно 220.000,00 динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

3. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено микро, мала и средња могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити право на субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима.

Циљна група су незапослена лица са евиденције Националне службе за запошљавање из једне или више категорија теже запошљивих. Програм се реализује у складу са расписаним јавним позивом и подразумева једнократну исплату субвенције. Висина субвенције је одређена степеном развијености јединица локалне самоуправе према месту запошљавања лица, а у складу са важећом уредбом Владе Републике Србије, и то:

250.000,00 динара по лицу у четвртој групи јединица локалних самоуправа и девастираним подручјима,

200.000,00 динара по лицу у трећој групи јединица локалних самоуправа и

150.000,00 динара по лицу у првој и другој групи јединица локалних самоуправа.

Наведени износи субвенције се за запошљавање особа са инвалидитетом, радно способних корисника новчане социјалне помоћи, младих до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртава породичног насиља увећавају за 20% тако да износе:

300.000,00 динара по лицу у четвртој групи јединица локалних самоуправа и девастираним подручјима,

240.000,00 динара по лицу у трећој групи јединица локалних самоуправа и

180.000,00 динара по лицу у првој и другој групи јединица локалних самоуправа.

14. СРЕДСТВА

Укупна средства из буџета града Зајечара за 2018.годину су 20.000.000,00 динара.

14.1. Финансијски оквир за реализацију ЛАПЗ (Табеларно приказати укупан расположиви буџета за реализацију ЛАПЗ, према изворима финансирања и према стварној вредности мере која је увећана за пројектован обухват лица).

Табела 1. : табеларни преглед калкулација потребних средстава за реализацију мере субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на основу износа за 2018. годину, за ЈЛС из друге групе развијености

Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Укупан износ	Извор финансирања и %		
				ЈЛС	РС	Остали извори
Незапослена лица*	180.000,00	30	5.400.000,00	2.900.000,00	2.500.000,00	-
			5.400.000,00	2.900.000,00	2.500.000,00	-

*Незапослена лица из категорије теже запошљивих: млади до 30 година старости- без квалификација/са ниским квалификацијама, млади који посао траже дуже од 12 месеци и млади који су имали/имају статус детета без родитељског старања; старији од 50 година који имају статус вишка запослених; Роми; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; дугорочно незапослени; жртве породичног насиља.

Табела 2: Табеларни преглед калкулација потребних средстава за реализацију програма јавних радова на основу износа за 2018.годину

Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Укупан износ	Извор финансирања и %		
				ЈЛС	РС	Остали извори
Теже запошљиви из НАПЗ	135.000,00	200	27.000.000,00	14.000.000,00	13.000.000,00	-
			27.000.000,00	14.000.000,00	13.000.000,00	-

Табела 3. : табеларни преглед калкулација потребних средстава за реализацију мере субвенције за самозапошљавање износа за 2018. годину, за ЈЛС из друге групе развијености

Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Укупан износ	Извор финансирања и %		
				ЈЛС	РС	Остали извори
Незапослена лица*	200.000,00	30	6.000.000,00	3.100.000,00	2.900.000,00	-
			6.000.000,00	3.100.000,00	2.900.000,00	-

*Приоритет код одобравања субвенција имају: млади до 30 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом и жене.

САДРЖАЈ

УВОД.....	2
1. Град Зајечар – Лична карта	3
1.1. Структура становништва	4
1.2. Старосна структура становништва	4
1.3. Етничка структура становништва	7
1.4. Образовна структура становништва.....	8
1.5. Образовни профили	8
2. Стање и токови на тржишту рада	10
2.1 Запосленост	10
2.2 Неапосленост	12
2.3 Маргинализоване групе на тржишту рада	14
3. Структура привреде.....	15
3.1 Могућност за улагање.....	17
4.SWOT анализа	17
5. Повећање запослености	18
6. Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.....	19
7. Социјални циљеви.....	20
8. Запошљавање ризичних група	20
8.1 Ослобађање од плаћања доприноса по чл. 45 Закона о доприносима за обавезно за обавезно социјално осигурање	20
8.2 Субвенције за samozapoшљавање	20
8.3 Субвенција за отварање нових радних места	21
9. Обуке које је спровела Национална служба за запошљавање	21
10. Јавни радови на територији Града Зајечара	21
11. Циљеви и приоритети политике запошљавања	21
12. Програми и мере активне политике запошљавања	22
13. Програми/мере за које се ЈЛС Зајечар определила и које ће се суфинансирати удруживањем средстава из буџета РС и буџета локалне самоуправе.....	29
14. Средства.....	31